

Ректор Харківського національного педагогічного
університету імені Г. С. Сковороди
проф. Олександр Бойчук
«30 листопада» 2021 року

ВИГЯГ
з протоколу №9

засідання фахового семінару про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації здобувача кафедри освітології та інноваційної педагогіки Чень Цзін на тему «Патріотичне виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки» від 30 листопада 2021 р.

Присутні: Головуючий на засіданні – доктор педагогічних наук, доцент Боярська-Хоменко А. В.; доктор педагогічних наук, професор Золотухіна С. Т.; доктори педагогічних наук, професори: Друганова О. М., Зеленьська Л. Д., Лупаренко С. С., Попова О. В., Рибалко Л. С., Рогова І. В., Ткачова Н. О., Штефан Л. А.; доктори педагогічних наук, доценти Башкір О. І., Васильєва С. О., Пісоцька М. Е.; кандидат педагогічних наук, професор Калашнікова Л. М.; кандидати педагогічних наук, доценти: Білик В. М., Дейниченко І. В., Денисенко А. О., Каліна К. С., Кін О. М., Лазарєва О. М., Собченко Т. М., Івердохліб І. С., Ядліна В. Л.; здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти: Авраменко О. А., Баличева В. М., Бондар Т. В., Бурлаченко Н. В., Волкова А. В., Ієпенко Л. А., Гончарук О. Г., Грановська Т. Я., Гузенко Н. О., Желанов Д. В., Жозе да Коста Г. О., Жуков В. П., Загребельний О. В., Єрмакова Н. А., Калніченко Т. М., Качинський О. С., Кім О. О., Конопельцева О. І., Кохан Д. М., Красін С. А., Лаврушина Н. М., Малишева А. А., Небітова І. А., Подчерняєва Н. Д., Псарьова М. Д., Сарнавський М. О., Свистунова Т. М., Сікора В. В., Славінська Ю. С., Сокоренко А. С., Трухан Г. В., Усиченко О. В., Черненко А. В.

Науковий керівник: доктор педагогічних наук, професор, Жерновникова О. А.

Рецензенти: Коваленко Оксана Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійського усного та писемного мовлення Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Міністерство освіти і науки України; Башкір Ольга Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Дисертаційне дослідження виконано як складову частину комплексної програми науково-дослідної роботи кафедри освітології та інноваційної педагогіки «Підвищення ефективності навчально-виховного процесу в середніх загальноосвітніх та вищих педагогічних навчальних закладах» (РКЗ1–200199004104) Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Тему дисертації затверджено (протокол № 9 від 22.12.2017 р.) Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

СЛУХАЛИ: наукову доповідь здобувача кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Чень Цзін за матеріалами дисертаційної роботи «Патріотичне виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців» зі спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки» галузі знань «01 Освіта/Педагогіка».

ВИСТУПИЛИ:

Поставили запитання: Поставили запитання: д. пед. н., проф. Васильєва С. О., д. пед. н., проф. Зеленська Л. Д., д. пед. н., проф. Ткачова Н. О., д. пед. н., доц. Боярська-Хоменко Г. В., д. пед. н., доц. Пісоцька М. Е., д. пед. н., доц. Башкір О. І., к. пед. н., доц. Дейниченко Г. В., пед. н., доц. Кін О. М., к. пед. н., доц. Калашникова Л. М.

З позитивною оцінкою дисертаційної роботи виступили:

1) **науковий керівник:** завідувач кафедри математики Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, д. пед. наук, проф. Жерновникова О.А.;

2) **рецензенти:** Коваленко Оксана Анатоліївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри англійського усного та писемного мовлення Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди; Башкір Ольга Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Взяли участь в обговоренні роботи: д. пед. н., доц. Васильєва С. О., д. пед. н., проф. Зеленська Л. Д., д. пед. н., доц. Пісоцька М. Е., д. пед. н., проф. Рибалко Л. С., д. пед. н., проф. Рогова Т. В., д. пед. н., проф. Ткачова Н.О., к. пед. н., доц. Собченко Т. М., к. пед. н., доц. Калашникова Л. М.

УХВАЛИЛИ: На підставі експертизи дисертаційної роботи, доповіді здобувача, поставлених запитань присутніх і відповідей здобувача, обговорення учасниками засідання основних положень дисертації, виступів наукового керівника та рецензентів прийняти такий висновок щодо дисертаційної роботи **Чень Цзін** на тему «патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців».

Актуальність роботи. Загострення внутрішньої ситуації та зовнішньополітичного становища в Україні, складних процесів реформування системи освіти зумовлює актуалізацію проблеми формування патріотичної особистості, розширення й ефективного застосування необхідних для цього засобів і чинників виховання. На це спрямовують базові державні документи (Закон України «Про освіту» (2017); Закон України «Про позашкільну освіту» (в новій редакції (2021)); Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді (2015)), в яких, наголошується, що основою системи виховання учнівської молоді є національна ідея, патріотизм, що має на меті формування любові й готовності до захисту Батьківщини, інтересу та прагнення до збереження національної історії, культури, традицій, готовності до виконання громадянського обов'язку.

В концепції національно-патріотичного виховання молоді зазначено, що форми та методи виховання мають ґрунтуватися на українських народних традиціях, кращих надбаннях національної та світової педагогіки. Значний потенціал для патріотичного виховання має народна хореографія, що сприяє пізнанню учнів історичного минулого та культурних традицій українського й інших народів.

Доцільність дослідження зазначеної проблеми підсилюється необхідністю подолання суперечностей між:

- суспільною значущістю забезпечення якісної хореографічної освіти в Україні й реальним її станом, зокрема в освітньому процесі учнів молодших класів;

- посиленням інтересу до патріотичного виховання учнів молодших класів та відсутністю цілісного наукового дослідження у цьому напрямі;

- доцільністю використання передових ідей китайських науковців про патріотичне виховання учнів молодших класів у КНР засобами народних танців та недостатньою обізнаністю цих ідей українських дослідників;

- потребою у творчому застосуванні в початковій школі перспективного досвіду КНР щодо патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців та відсутністю відповідного організаційно-методичного забезпечення із цього питання.

Мета дослідження – здійснити цілісний науковий аналіз проблеми патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців і окреслити можливості творчого використання конструктивних ідей китайського досвіду для початкової освіти України.

Відповідно до мети визначено такі **завдання дослідження**:

1. Дослідити та проаналізувати соціально-історичні передумови становлення і розвитку патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців, обґрунтувати етапи його розвитку.

2. Розкрити суть підходів до патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців.

3. Охарактеризувати специфіку розуміння патріотичного виховання учнів молодших класів як педагогічної проблеми в дослідженнях китайських і українських учених.

4. Проаналізувати досвід організації патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців.

5. Визначити позитивні здобутки китайського досвіду та можливості його творчого застосування під час патріотичного виховання учнів молодших класів засобами народних танців в українську систему освіти.

Об'єкт дослідження – процес навчання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР.

Предмет дослідження – теорія і практика патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців.

Розв'язання висунутих мети та завдань дослідження зумовило застосування таких **методів**:

– загальнонаукові – аналіз, синтез, порівняння та узагальнення філософських, психологічних, педагогічних, культурологічних знань для визначення наукового апарату дослідження, виявлення суті провідних понять, систематизації поглядів науковців щодо питання патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців, узагальнення досвіду з проблеми дослідження;

– історико-структурний, історико-генезисний, історико-діахронний, що дали змогу розкрити генезу ідей патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців;

– метод компаративного аналізу для виявлення спільного та відмінного щодо патріотичного виховання учнів молодших в КНР та Україні;

– прогностичний метод для визначення перспектив творчого використання китайських педагогічно цінних ідей і досвіду патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців у закладах загальної середньої освіти України.

Поєднання цих методів забезпечило вибір і аналіз джерельної бази, визначення концептуальних положень, достовірність отриманих результатів та узагальнення висновків дослідження.

Наукова новизна і теоретичне значення дисертаційної праці полягає в тому, що *вперше*:

– *здійснено* цілісне дослідження проблеми патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців;

– *вивчено позитивний* досвід патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців (вивчення й переосмислення культурної спадщини; застосування соціокультурного підходу до теоретичного і практичного формування культури патріотизму; врахування етнічної специфіки, регіональних особливостей, утвердження системи національних цінностей; відповідність нормативно-правової бази викликам сучасності; оптимізація молодіжної політики);

– з'ясовано особливості патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців (діяльність шкіл ґрунтується на основі педагогіки співробітництва, людиноцентризму, стимулювання інтересу до історичної та культурної спадщини, формування усвідомлення себе членом колективу, взаємозв'язку різних напрямів виховання, виховання найкращих моральних рис китайського характеру тощо);

– обґрунтовано напрями імплементації з досвіду патріотичне виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців та можливості його творчого застосування в українську систему початкової освіти.

Подальшого розвитку набули наукові положення про зміст, форми та методи патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців. До наукового обігу введено невідомі та маловідомі джерела китайською (35) мовою, окремі факти й положення, пов'язані з розв'язанням досліджуваної проблеми.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що матеріали дослідження забезпечують нову науково-об'єктивну інтерпретацію теорії й практики патріотичного виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців.

Основні наукові результати проведеного дослідження впроваджено в освітній процес Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (довідка № 01/10-275 від 17.11.2021 р.), Бердянського державного педагогічного університету (довідка №57-28/1583 від 28.11.2021 р.), Криворізького державного педагогічного університету (довідка № 09/1-13/3 від 19.10.2021 р.).

Одержані в процесі дослідження результати та висновки можуть бути використані для оновлення змісту ОП підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта; удосконалення навчальних і робочих навчальних програм дисциплін психолого-педагогічного циклу; розроблення курсів дисциплін вільного вибору для підготовки майбутніх вчителів («Порівняльна педагогіка», «Професійна педагогіка»), проведення педагогічної практики. Здобутими в процесі дослідження даними, узагальненими та систематизованими науковими положеннями можуть послуговуватися вчителі закладів загальної середньої освіти, науковці, викладачі, які здійснюють компаративні розвідки.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються, забезпечується теоретико-методологічним обґрунтуванням його вихідних положень, відповідністю методів мети, завданням, об'єкту і предмету дослідження, поєднанням кількісного й якісного аналізу отриманих даних, доказовістю висновків. Актуальність теми дослідження достатньо обґрунтована. Наукові положення й висновки – чіткі й науково обґрунтовані.

Список праць, опублікованих автором за темою дисертації:

1. Chen Jing, Chen Huihui, Zeng Guanhai. Prerequisites for the development of art education in modern conditions in China. *Journal of Education, Health and Sport*. 2021. Vol. 12 (2). P. 508-524.

2. Чень Цзін, Тань Сяо. Роль народних традицій в системі національного патріотичного виховання студентської молоді в КНР. *Педагогічний альманах*. Херсон : КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. Вип. 36. С. 34–39.

3. Чень Цзін. Виховний потенціал музичного мистецтва. *Теорія та методика навчання та виховання*. Х.: ФОП Петров В. В., 2018. Вип. 44. С. 151–162.

4. Чень Цзін. Innovative pedagogical teaching technologies: essence and characteristics. *Професійна освіта: методологія, теорія та технології* : Переяслав-Хмельницький : ПП «СКД», 2018. Вип. 5. С. 231-246.

5. Чень Цзін. Організація освітнього процесу фахівців з хореографії *Професійна освіта: методологія, теорія та технології* : Переяслав-Хмельницький : ПП «СКД», 2018. Вип. 8. С. 252-267.

6. Чень Цзін. Витоки становлення народного танцю в контексті розвитку освіти і культури Китаю. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика*: матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 10 квітня 2018 р.). Х., 2018. С. 52-54.

7. Чень Цзін. Проблема виховання молодших школярів засобами народних танців у КНР. *Проблеми оптимального функціонування особистості в сучасних умовах*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (25 жовтня 2018 р., Харків). Х., 2018. С. 212-213.

8. Чень Цзін. Формування соціальної компетентності учнів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців. *Проблеми та шляхи реалізації компетентнісного підходу в сучасній освіті*: матер. Міжнар. наук.-метод. конф. (Харків, 11-12 квітня 2019 р.). Х., 2019. С. 112–114.

9. Чень Цзін. Розвиток патріотизму в дітей у КНР. *Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в XXI столітті* : міжнар. період. зб. наук. праць. Харків : Вид. ВННОТ, 2021. Вип. 3. С. 401–405.

10. 陈青.教师教育论坛 2020 年 10 月试论小学音乐课堂中如何调动学生对音乐的兴趣.

11. 陈青.中国教师 2020 年 12 月舞蹈律动在小学音乐课程教学中的应用研究.

12. 陈青.小学教学参考 2021 年 8 月多点启动让低年级音乐教学充满活力.

Дисертаційна робота виконана самостійно та не містить плагіату.

9. Апробація матеріалів дисертації. Апробація результатів дослідження здійснювалася шляхом публікації матеріалів дисертації. Основні положення,

результати й висновки дослідження обговорено на засіданнях кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди (2017-2021 рр.) й оприлюднено на конференціях різних рівнів:

– міжнародних: «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» (Харків, 2017, 2018), «Суспільні дослідження у 21 сторіччі» (Краматорськ, 2017), «Фундаментальные и прикладные исследования: современные научно-практические решения и подходы» (Дрогобич, 2017), «Актуальні проблеми дошкільної та спеціальної освіти» (Рівне, 2018), «Проблеми оптимального функціонування особистості в сучасних умовах» (Харків, 2018), «Проблеми та шляхи реалізації компетентнісного підходу в сучасній освіті» (Харків, 2019); «Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в ХХІ столітті» (Харків, 2021);

– усеукраїнських: «Ян Амос Коменський – великий педагог минулого (до 425-річчя від дня народження)» (Херсон, 2017), «Від знаннєвої парадигми до компетентнісної: реалії, перспективи» (Херсон, 2017), «Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управління навчальними закладами» (Херсон, 2017), «Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка» (Полтава, 2018), «Підготовка управлінських кадрів в контексті нового закону України «Про освіту» (2017 р.)» (Полтава, 2018), «Розвиток життєвої компетентності особистості в умовах освітніх трансформацій: виховний, психологічний, інклюзивний виміри» (Херсон, 2018), «Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі» (Харків, 2019);

– міжрегіональних: «Сучасні концепції викладання природничих дисциплін в медичних освітніх закладах (біологія, фізика, хімія, педагогіка, психологія)» (Харків, 2017).

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію написано науковою мовою, структура дисертації відповідає алгоритму проведеного автором дослідження. Зміст наукової роботи викладено українською мовою в логічній послідовності та доступною для сприйняття, адекватно використано наукові терміни. Зміст, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам пп. 9, 10, 11, 12, «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України (№167 від 6 березня 2019 р.).

10. Відповідність змісту дисертації. Дисертація Чень Цзін «Патріотичне виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців» повністю відповідає паспорту спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

11. Рекомендація дисертації до наукової експертизи. Дисертаційна робота Чень Цзін виконана на високому науковому рівні та є цілісним науковим дослідженням, що відповідає встановленим вимогам чинного законодавства України.

Ураховуючи високий рівень дослідження, актуальність, новизну, практичну цінність отриманих результатів та відповідність роботи спеціальності «011 Освітні, педагогічні науки» галузі знань «01 Освіта/Педагогіка», засідання фахового семінару Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди рекомендує дисертацію Чень Цзін «Патріотичне виховання учнів молодших класів експериментальних шкіл в КНР засобами народних танців», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки» галузі знань «01 Освіта/Педагогіка», до захисту.

Результати відкритого голосування: одноголосно.

Головуюча на засіданні фахового семінару:

доктор педагогічних наук, доцент

А. В. Боярська-Хоменко

Рецензент:

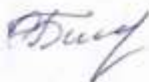
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри практики англійського
усного та писемного мовлення
ХНПУ імені Г. С. Сковороди

О. А. Коваленко

Рецензент:

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри освітології
та інноваційної педагогіки
ХНПУ імені Г. С. Сковороди

О.І. Башкір

Секретар засідання:

кандидат педагогічних наук, доцент

А.М. Цапко

Підпис: *Боярська-Хоменко А.В., Коваленко О.А., Башкір О.І., Цапко А.М.*
Завіддується зав. кабінету *Цапко А.М.*
30. 11. 2021

